

Tomáš Hanák

Tomáš Hanák (1957, Kremnica), herec, moderátor a hudebník. V mládí se věnoval veslování, ve kterém se opakovaně stal mistrem republiky. Později studoval Vysokou školu ekonomickou, ze které byl ale z politických důvodů vyloučen. Od roku 1977 působí jako herec a autor v divadle Sklep, mimo to hrál v mnoha českých filmech – Kouř, Cesta z města, Rebelové, Mazaný Filip nebo Gympl a objevil se i v seriálech a reklamách. Angažuje se v televizním pořadu Pomozme dětem. V Nižboru zakoupil staré nádraží, ve kterém zrekonstruoval a otevřel nádražní restauraci. Na konci šedesátých let byl členem 97. oddílu vodních skautů na Praze 4.

**„Nejít s hlavním proudem
je důvod k hrdosti“**

Tomáši, tebe všichni znají a vědí, co děláš. A poměrně často a rád pomáháš skautům. Před čtyřmi lety jsi byl naší mediální tváří, ošátkoval jsi také Petřínskou rozhlednu. Pátral jsem a nakonec nenašel, jestli jsi byl skaut, nebo nebyl. David Vávra byl a půjčil nám na výstavu svůj opasek jako exponát s nápisem „opasek Davida Vávry“, ale tvoje ponožky nebo tvůj klobouk tam nebyly...

Ne, ale jen málo scházelo. Čutoru, kterou jsem vám zapůjčil, jste nezařadili mezi exponáty a ta jizva se dodnes nezacelila. Ale kdybych byl upřímný, dopustil jsem se podvodu už v případě té výzvy, abych dal něco na výstavu. Tenkrát jsem vyprávěl veselou historku s čutorou, jak do ní máma nalila sirup, abych si to na výpravě naředit vodou. A já pak doma mámě říkal: „To pití bylo, mami, strašně sladký, to byla nějaká medovina? To se vůbec nedalo pít“. „Jéžiš, Tomíku, to byl sirup!“

Tak někdo zjistil, že mám tuhle veselou historku ze skautingu, a ptali se mě, jestli náhodou nemám tu čutoru, že by ji vystavili. Už jsem nenašel tu starou, ale dostal jsem před pár lety novou. Byla nepoužitá a měla plastovou zátku, to znamená, že nemohla být v roce 1969 se mnou na výpravě. Říkal jsem si: Ty brdo, to každý pozná, že to je nová čtورا, má nový design, image, jsou to kosmický materiály z NASA. Tak jsem šel na dvorek a začal jsem ji tak trochu poškozovat. Vzal jsem smirkový papír a říkal si: To jsem jako někde uklouzl na skále, tak se odřela. Pak jsem ušmíkl plastovou zátku a našel někde starý špunt, trochu ho ještě ohlodal, ohryzal, aby vypadal jako letitý, a to jsem pak dal na tu výstavu. Tak se nezdobte, máte před sebou skauta podvodníka. Ale možná že někdo z organizátorů výstavy poznal, že je to falešné...

Ti tady zrovna sedí, ale na druhou stranu tam skončil i vycpaný tetřev...

Takže: Byl jsem členem 97. oddílu vodních skautů, který byl na Praze 4. Ale to období nebylo pohříchu dlouhé, protože víme, že počátkem 70. let byl se skautem amen, a pak se transformoval do TOM. Byl to pěkný vodní skaut, mě to na vodě hodně bavilo, to znamená, že jsem pak přešel na veslování. Sedm let jsem vesloval, a potom ještě skákal do vody. Voda mě furt hodně lákala – teď bydlím v Nižboru, u Berounky.

Sázel jsem na to, že jsi skaut nebyl, takže jsem se připravil spíše na tuto variantu. Říkal jsem si, že by bylo zajímavé si jako půdorys pro dnešní povídání vzít 10 bodů skautského zákona. Nechtěl jsem riskovat to faux-pas, že bychom to nedali dohromady, tak jsem s sebou vzal takovou tlustou knihu...

Kterou všichni jistě znáte doslova...

... která bohužel na pultech knihkupectví už dlouho nebyla...

To je Sběrka skautských zákonů...

Ne, jmenuje se to Základy junáctví. Mohli bychom tedy ty zákony brát jeden po druhém. První zákon je: Skaut je pravdomluvný.

Tak to už jsme vyřídili s tou čutorou.

Tomáši, lžeš?

Všechno je relativní. Nemusí to být lži, ale polopravdy, milosrdné lži, lži z lásky. Samozřejmě, že lžu. Samozřejmě jsem zapomněl, kde jsem. Ale bohužel musím říct, že lžu, protože se bez toho skoro ani neobejdu. Řeknu vám hnedka příklad. Díky bohu mám dost práce a čas to mi nezbyvá čas na můj vlastní život. Něco psát nebo si číst, lehce se pofláknout, užít si jednou chvilíčku, dřimotu nebo dvacet po obědě, to třeba neexistuje. Lidé volají a říkají: Pane Hanák, nemohl byste tohle a tohleto, šel byste do toho s námi? Říkám jim, nezlobte se, už opravdu melu z posledního. Ále, vy to zvládnete. Pak nemůžu než říct: Ježíši, vy jste říkal ve středu, že jo, teď se dívám do diáře a tam je to úplně zabitý. Potom se stane, že řeknou – ve středu nemůžete? Tak ve čtvrtek, nám to nevadí. Ježíšmarja, já jsem blbej, i ten čtvrtek něco mám. To jsou takovéto, řekněme lžičky, žádné ultra mega lži, ale lžičky. Takže Hanák neodpovídá, nesplňuje první zákon, protože lže.

Co je pro tebe teda dostatečný důvod, abys lhal?

Vlastně pud sebezáchovy. Cestou sem jsem si vzal dva Anacity, taková kašička, která zmenší bolest břicha ze stresu. Takový cement, zkuste to taky. Pud sebezáchovy velí, když je mi jasné, že ten člověk nechápe, že mu říkám: Prosím, jsem na tom fakt špatně. Nezbyvá než zalhat. Nejsou to žádné zásadní lži, ale rozhodně to kategorie lež je. A tvoje otázka zněla?

Co je pro tebe skutečně důvod zalhat?

Do jaké lži bych nešel? Pohybuj se v showbyznysu, člověk natočí úplnou blbost, ještě strašnější, než si člověk dokázal v nejhrůznějších snech představit. Jenže má ve smlouvě, že bude v rámci PR o tom filmu mluvit jen dobře. Film ještě nikdo neviděl, člověk hovoří s novináři a říká: Myslím, že jde o pozoruhodný snímek, který je dobré vidět hned v den premiéry. Protože tuším, že druhý den se už nebude promítat, protože nikdo nepřijde. Snažím se jako zajíc kličkovat, říkám, že to je zajímavý počín a nechávám na divácích, ať si názor udělají sami.

Díkybohu jsem nebyl vystaven situaci, že bych musel někoho zachraňovat. Nežil jsem v 50. letech, v roce 1968 jsem nebyl u prověrek, takže nebyly situace, kdy bych skutečně musel lhát. Jsem snad v takovém lepším průměru. Posledních 15 let se snažím. Ale vadí mi, když se někdo nepřiznává ke svým, třeba i prokázaným, činům.

Zkusím vzít zkrátka politickou sféru. Nevidím v ní vzor ideálu, který by se tváří v tvář důkazům přiznal. To pak vede k takovým vyjádřením, které znějí úplně fantasticky, rovnou to použít ve Sklepeš. „Myslím, že jsem nevinný,“ řekne do kamer. Oni mu řeknou, tohle vás ale jasně usvědčuje. „To je možné, ale já myslím, že jsem nevinný.“

Často si říkám, proč v té Poslanecké sněmovně nemají PR manažera. Řekl by Nečasovi: Hele, budeme losovat, někdo se prostě musí přiznat. My ho pak nahradíme, seženeme mu basu, kde bude mít delší vycházky a návštěvy, ale někdo se musí jasně přiznat a nasypat si popel na hlavu. Bude to zinscenované, ale lidi budou nadšení, že někdo přijal odpovědnost za své činy. Bohužel jim tam budu muset na PR nastoupit já.

Jaký je tvůj pohled na politiku? Měl jsi nějakou příležitost do ní vstoupit nebo ji aktivně ovlivňovat?

Jsem obecním zastupitelem, radním, dělám, co můžu. Několikrát jsem mohl do vyšších pater, ale naštěstí mi zůstaly zbytky soudnosti.

Kategorie politik je automaticky špatná?

Za bolševika jsem s velkým idealismem chtěl vstoupit do řad Veřejné bezpečnosti a stát se normálně příslušníkem VB. Říkal jsem si, kdyby nás tam šlo hodně zdravých, normálních lidí, rozřadí se to. Můžeme zapůsobit na nějakého rudého kretěna a říct: „Hej, ty rudej kreténe, nemlať ty studenty tolik!“ To mě samozřejmě napadlo v nějaké hospodě směrem k zavíračce, ale nebudu lhát, nenuťte mě lhát.

Obrátila se na mě jedna strana, která je velmi sympatická, předpokládám, že i vám. Chtěli, abych na Praze 10 kandidoval do Senátu. Víím, že Praha 10 jsou Strašnice a občas jsem tudý projel tramvají, ale jinak o Praze 10 nevím nic. „To nevádí, to si potom nějak nastudujete.“ To bylo takové divné. Vzal jsem si čas na rozmyšlenou a ptal se doma ženy: Chtěla bys mít za muže senátora? Přílišné nadšení neprojevila, zřejmě vlivem toho, že moje charakterové vlastnosti nijak nevzrostou. Pak mi volali a říkali: „Pane Hanáku, bylo by dobré, kdybyste se vyfotil na billboardy s naší kandidátkou, kterou máme v královéhradeckém kraji.“ Říkal jsem, že na to nemám čas. „Tak my zajedeme za vámi a vyfotíme si vás samotného a pak se to sesadí ve fotostudiu, jako že jste tam spolu.“ – Takže budeme na billboardu vedle

sebe, jako staří kámoši, a přitom se vůbec neuvidíme? Tak to by byl fakt symbolický vstup do politiky! A pak tady byla další nabídka, a ta byla ještě lepší. Je přírodně poetická.

Na prezidenta?

Už ani nevím, možná něco bez portfeje, možná s portfejím, zase něco nevábného. S rodinou se strašně rádi plavíme po kanálech severního Holandska, tam chcipl pes a není tam takřka nikdo, kouzelné – a jestli si někdo myslí, že je to fádni, tak se po čertech plete. Potě ještě spal, pochruovali, v lodi občas něco zavrзло. Já jsem ranní ptakopysk, takže jsem při kafičku lehce rybařil, bez touhy po úlovku – a najednou bzučí mobil a už to jede: „Pane Hanáku, na Vinohradech vás všichni znají, pojďte kandidovat, to by měla být tutovka.“ No a přesně v tu chvíli stvořitel vyslal párek kachen, které si to zvolna šinuly po hladině kolem naší kocábky a povídaly si „kvá, kvá, kvá, kvá“, což, jak víme, zní jako smích, chechtot. Mě osvítil nápad a opáčil jsem: „Tak tady je má odpověď...“ – a nastavil jsem mobil směrem ke kachnám, ty se zachechtaly „chá chá chá“ a já už jen doplnil: „Takže bohužel, asi se nedohodneme.“

Máš to připravené, když se tě někdo zeptá na politiku, nebo je to spontánní?

Ne, je úžasné, když se okolnosti takhle sejdou. Pak se všichni probudili a vyprávěl jsem jim to jako zábavnou historku. Nechci vám brát iluze, ale mně je 55 a naděje už byly tolikrát zklamány, že člověku chybí energie i idealismus, aby vyslyšel podobné takzvané výzvy. Volební hesla všech stran jsou víceméně stejná a u žádné není moc důvodů jim věřit. U Strany zelených je kluk, kterému je 25, Lukáš Tůma, středočeský kandidát. Stihl toho za 25 let neskutečně, práci v ochrannářských organizacích, vystudoval dvě vysoké školy, je po čertech inteligentní. Bojím se, že ho to semele. Nebo že si lidi řeknou, tohle ucho mladý nemá cenu volit. A že ho třeba zvolí ve věku 40, kdy hamižnost a hrabivost kulminuje. Ale dost o tom. Je tady někdo optimista? Všichni? Tak hurá! Já ne.

Pojďme tedy k dalšímu zákonu, abychom to celé nestrávili politikou. Skaut je věrný a oddaný. Co ty na to?

Skaut je věrný a oddaný. A já jsem bohužel důkaz, že skaut může být v různých etapách méně věrný a méně oddaný. Nevím, jestli to víte, je to ohraná písnička, ale já jsem velmi zodpovědně pil, dopil všechno a ještě jsem se pídil po dalším. V roce 1994 jsem skončil u Apolináře

a od té doby nepiju. S chlastem si člověk věrnosti věru moc neužije, to bývá věrný právě jen tomu chlastu. Teď mluvím hlavně věrnosti partnerské.

Ve skautingu se to trochu více týká přátelství a kamarádství, ale souvisí to spolu.

Manželství považuji za hlavní jednotku, kde by se to mělo dodržovat. Jsem ročník 57, narozen krátce po druhé světové válce. Mí prarodiče spolu v dobrém i zlém strávili celý život, i když věděli, že to není ideální, ale měli vůli vydržet. Ve chvílích, kdy to bylo těžké, stáli při sobě. Když pijete, chlast funguje dokonale v tom, že i nějaká zmalovaná fuchtle, vystajlovaná rachomejtle, se prizmatem panáku zdá být tou pravou ženou, člověk se dojetím málem rozpláče a říká: „Jéžiš, co kdybychom jeli spolu na vodu? Jela bys pod stan?“ To pak v té cizí posteli můžete skončit raz dva. Od té doby, co jsem přestal, jsem při smyslech. Chlast je ošidná berlička. V přátelství to může být stejné. Člověku to doma neklape, cítí se sám, nepochopený, tak jde do hospody. A chlap u stolu tě polituje a hned je to i tvůj nejlepší kámoš, který tě chápe. Nemlich to samé se ženskou, s nevěrou. Když je člověk střízlivý, vidí věci reálně, dokáže si věci i racionálně spočítat: „Doprdele, stojí mi to za to? Špinit se nějakým zahýbáním? Nějakým mlžením, vymlouváním, lhaním, aby se to partnerka nedozvěděla?“

Máš recept na dobrý vztah?

To je taky známá věc, že jsem to náležitě podělal. Mám 3 děti, každé s jinou maminkou. Ale jsem řádný platič alimentů. Když jedeme s dětma na kole, je to jako kdyby projíždělo album maminek, protože všechny tři děti, dvě dcery a kluk, jsou po maminkách a já si je vezu, ty kopie maminek, s sebou na kolech nebo na vodu. Dopadlo to dobře.

A recept na vztah? Když vidím dneska titulek v novinách „Recept na manželský stereotyp? Nevěra!“, vzal by mě čert. Protože pokud tohle čte nezralá osobnost, někdo, kdo hledá alibi, argumenty pro rychlé řešení, jak ze špatného, třeba i manželského, vztahu, tak hurá, nevěra, tady je to potvrzené, píšou to ve Spy, tak to udělám. Člověk si tolikrát říká, znáte to ze svých vztahů, vykašlu se na to. Ale pak musí zvažovat ony okřídlené misky vah, musí zvažovat, co už s partnerem mají za sebou a čím je pro něj cenný. Určitou část partnerských vztahů jsem prožil v uměleckém prostředí, kde ambice stát se někým slavným a známým byly strašně silné. A já teď už 14 nebo 15 let žiju se ženou, kterou jsem si našel v Nižboru, úplně náhodně, v době, kdy jsem jako ten medvídek z ruské pohádky koupil 3 talířky mělké, 3 talířky

hluboké, 3x sadu příborů s tím, že už budu žít jen se svými dcerami a nikdy už nechci žádnou ženu. Láska se mi asi hodně smála: „Haha-ha, koukejte na toho Hanáka, to je blbec, teďka mu to naservíruju!“ To jsou přírodní zákony. Byla to dívka odjinud, pracovitá, bez ambicí být slavnou. Snaží se mi důvěřovat. Ví, že nejsem ideál, ale u ní díky-bohu cítím to, co jsem cítil u prarodičů – odhodlání a že jsou tady důležitější věci než malichernosti. Víru, že to stojí za to.

Pokud bych ji mlátil potěhem anebo klackem, byl by čas začít přemýšlet, jestli já jsem skutečně ten nejlepší chlapec. Pocházím z jižních Čech, děda byl ročník 1898, babička 1903, a já tam kdysi přivedl svoji dívku Ivanku z Prahy 4, s nosem krapítinek nahoru. Staříci mile: „Tak tě tu vítáme, Ivanko.“ U mycího stolu stálo koště, babička ho prstem nenápadně shodila, ještě ho bravurně ztlumila nohou, koště tiše padlo na zem a babička říká: „Tak jen pojďte dál, Ivanko.“ A sledovala jak FBI, zda dívka Ivanka koště překročí, nebo ho zvedne. A teď kvíz. Myslíte, že Ivanka koště zvedla? Správně, nezvedla. „Víš, Tomášku, já nevím, jestli ta Ivanka je děvče pro tebe.“

Ty jsi ho potom zvednul?

Já jsem se ho samozřejmě snažil nenápadně zvednout. Marně. Takže recept na vztah je, když zvedne to koště. A výjimky potvrzují pravidlo.

Třetí zákon: Skaut je prospěšný a pomáhá jiným. To bychom mohli úspěšně odfajfkovat, to je tvoje velké téma.

Já už se z toho můžu....

Řekni to nahlas...

A vypíáte to? Už se z toho můžu podělat, jestli mi na základě tohoto zákona budou odpuštěny všechny lži a hříchy... Pomáhám, kde můžu, už ani nevím, komu všemu pomáhám. Byl jsem označen za ikonu charity. Občas žena řekne: „Mohl bys mi tady pomoci přistříhnout tohle křoví?“ A já řeknu: Promiň, Báro, jedu do domu se speciální péčí, už jsem jim tam něco slíbil. Nejen, že přispíváme dary, ale jsem zastupitel v obci, radní. A dělám to zodpovědně, namouduši. Říkám si, jestli mě za to pánbůh odmění, tak takový ráj ještě nebyl vybudován, který já si zasloužím. Moje svědomí je tak čistoulinké, jako vyprané Persilem. Ale abychom to sklenuli s tím skautem. Velmi záhy jsem to bral, a možná to mám ze skautu, jako samozřejmou pomoc. Pokud není člověk slepý a úplně tupý, pomůže paní, která jde do kopce a má nákup. To je ten nejklaštější, modrý život. Když jedu do práce přes Nižbor a někdo jde stejným směrem, zcela automaticky zasta-

vím a vezmu ho autem, tak jsem na to zvyklý z vesnice v jižních Čechách. Ale už se to dnes moc nevidí. Je možné argumentovat tím, že lidi se méně znají, ale přece pokud cesta vede do bodu B a jinudy cesta nevede, je jisté, že tohle prázdné auto s řidičem jede do toho bodu B, tak jak to, že auto nezastaví chodci? Skutečně beru každého, kdo jde mým směrem, a i stopaře. Kolem Nižboru se občas potulovali nějakí lidi z Mongolska, co dělali ve sklárně. V sobotu večer se zlili jako cepy a v teplákách se tam motali po lesích. Jednou v noci jsem se vrátil odněkud z Moravy a najednou se mi dva teplákáři motali v dálkových světlech mého přeplňovaného vozu...

Nenosíš tepláky?

No mám nějaké, ještě z filmu Cesta z města... A známe ty novinové titulky: Stopaři rozřezali řidiči čalounění! Říkal jsem si: Jestlipak mě zabijou? To je otázka, která mě zajímala. Tak jsem zastavil a říkal, kampak jdete? Oni: „Nižbor, Nižbor.“ A nezabili mě, jak vidíte, vůbec nic se mi nestalo. A musím ještě odbočit... promiň, holt jste si pozvali žvanivého slimejše. Jaká je pravděpodobnost, že by chtěl někdo nějakého Hanáka zabít? Mít strach z někoho, z něčeho, jít lesem a bát se, že se divoký divočák myrnxidyrnix rozhodnul nabrat na klektáky zrovna Hanáka? To je stejné, jako když se někdo bojí do letadla. Do prčic, to jsem tomu osudu v kosmu tak důležitý, že zrovna se mnou spadne éro? Učím to i syna, když se bojí: „Opravdu si myslíš, že zrovna tady se z hlubin lesa vynoří zrůda a rozpárá tě motorovou pilou?“ Tohle mi pomáhá. Někdy, když jsem úplně na dně, prosím: Co kdybyste mi jednou pomohli vy. A oni řeknou: „Pane Hanáku, vy to nějak zvládnete.“ Abych cítil vstřícnost, nebo takzvanou asertivitu, to tedy v našich krajích moc není.

Není to, že jsi celebrita spojovaná s charitou, i takový mediální obraz?

Je to takový trend. Dneska už by celebrita byla divná, kdyby se s nějakou charitou nespojila. Je pravda, že pokud to je transparentní charita, je hodně lidí na celebritu zvědavých, a pak třeba dají i nějaký dar, nebo peníze. Chtějí vidět Helenu Zeťovou zblízka nebo s ní být vyfocení. Nebo s Podhůřským – víte, kdo je Podhůřský? Jak to, že to sakra nevíte? To je přece muž, který kdysi chodil s Ivetou Bartošovou! Vy jste úplní ignoranti, tohle jsou základní vědomosti! Vy tady na mě se skautskými zákony, ale tohle nevíte.

Ve skautských periodicích se o Ivetě Bartošové moc nepíše. Pojdme dál.

Samozřejmě nejsmysluplnější zúročení mediální ksichtu je pomoc nějaké charitě. Záleží na svědomí každého. Jsem trochu nedůvěřivý třeba vůči modelkám, asi proto, že a priori nedůvěřuju jejich světu. Charitě, kterou zaštiťuje nějaká very VIP partička, peníze nedám. Velkolepý raut, vystrojený za vybrané peníze, by mi nešmakoval. Ale je tady spousta charit, které fungují, včetně Pomozte dětem, kam se můžete přijít podívat na výsledky, kolik se vybralo peněz a kam se dávají.

Víš o nějakém tématu v téhle oblasti, kterého by se skauti mohli chopit?

Skauti přispívali originálně a nápaditě, ty jsem na kuřeti viděl vždycky strašně rád. Dělalí spoustu akcí. Ale co s kuřetem bude kvůli transformaci vysílání, to neví ani čert s bohem dohromady. Naposled změnili tradiční velikonoční pořad na talk-show Haliny Pawlovské, hostem byl Jiří Krampol a další tradiční hosté tuzemských talk-show. Prostě Česká, pardon – čečenská televize. Vida, a já jsem v návalu žvanivosti zase zapomněl, jaká byla tvá zajímavá otázka...

Jestli vidíš, kde a jak by se v téhle oblasti mohli skauti zapojit?

Nevím, ale napadá mě – mojí mámě je 84 a skoro vůbec nepřijde do kontaktu s mladými lidmi, zdravými, optimistickými, veselými. Víím, co je pro staré lidi tenhle záblesk slunce, mládí a elánu. Jsou zvyklí na permanentní lamentování, důvody se samozřejmě vždycky najdou. Ale když za ní přijde a promluví s ní dítě, dorostenec, 12, 15 let, s úplně jiným pohledem na svět... Někdo se například zastaví a řekne: „Teda teta, vy to tady teda zase máte zakrámovaný, fakt si myslíte, že všechny ty prázdný petky ještě nějak použijete? Asi to budeme muset krapet protřídit.“ Idealizuju si to, jasně, ale proč ne? A pak příroda, příroda, příroda.

K té se určitě dostaneme. Pojďme dál. Čtvrtý zákon: Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta. Jestli jsi byl skaut, tak máš vlastně spoustu bratrů a sester.

Ahoj, bráchové a ségry!

Co si představíš pod pojmem člověk dobré vůle?

Tak tohle by asi Tomáš Halík řekl lépe. Lidé dobré vůle více či méně úspěšně plní to, co jim velí svědomí. Mají víru, že jsou na světě k něčemu, že cílem života je udělat něco pozitivního. Panebože, to jsou kecý jako ve škole... A propos, společně s Chantal Poulain bych si přál do škol uniformy. Hodně jsem cestoval a nikde s tím děti neměly se-

bemenší problém, prostě ve dvě hodiny uniformu shodily a převlékly se. Nejsme úplně chudí, tak když Tomík značkové boty chce, nakonec je dostane, ačkoli mu říkáme, že jsou ze stejné fabriky v Číně, Nike jako Niek. Víme dobře, že traumata vzniknout třeba ve škole, když se kluci vysmějí holce, protože je divně roslá, nohy do X a k tomu ještě starý mobil.

Víte, co se stalo v Polsku, kde je velká šikana, nahrává se na mobil a dává na internet. To jsou přece zločiny, které lidi musí poznamenat nadosmrtní. S tímhle cejchem nebo výsměchem třídy se snad člověk ani nemůže stát dobrým, zapře se a ze msty začne škodit. Tím se jenom vracím k té „dobré vůli“. Tomík přijde a říká: „Když on je Kenny takovej agresivní.“ Říkám na to: „A netušíš proč? Zkus to vypátrat! Nemá to doma blbý? Neřekli jste mu něco?“ Pardon, to byla taková odbočka.

Taky odbočím. Co si myslíš o skautském kroji?

Je pěkný. Na mimikrické ztracení se v přírodě, pokud tato odpověď dá barvou skautskému kroji, to je podmínka. Mně se to líbí. S Jirkou Macháčkem jsme napsali scénku, kde se potká bratr Tchoř s bratrem Skunkem, dva skautíci... dopadne to dobře.

Támhle vidím jednoho odvážlivce v kroji.

Kroj, co jsme měli my, byl v tmavší verzi. Vy máte ten iránský model.

Podle toho, jak se po světě posouvají válečné konflikty.

Až dojde uhlí i atom a nepůjde proud, budete potřebovat černý. Pěkný kroj. Kdyby byl uměle potrhaný, rozedraný, jako jeansy ze shopping parku, to by mi vadilo. Nosí se pořád klasický klobouk? Nebo už ne? Normálně kanadská jízdní. Já ho mám. Kdybych si v něm vyšel, lidi budou říkat: „Hleďme, to je ale starej skaut!“

Nebo Kanadan.

Kanadan? To bych přece musel mít místo bot kanady, brusle... Šestý zákon?

Pátý, teprve pátý! Skaut je zdvořilý. To asi pro tebe musí být občas těžké, pořád se tě někdo na něco ptá...

Byl jsem vycovaný k tomu, abych byl k lidem ohleduplný a slušný. Takže žena jen kouká, co všechno si nechám líbit. Klasický příklad – čekal jsem na manželku v restauraci, byla polední pauza a vedle seděly nějaké dvě úřednice. „Hele, hele! Hanák! On je nějaký šedivej. Je to on?“ Jedna sáhla do kabelky pro mobil a zhruba z metrové vzdále-

nosti si mě vyfotila. Mrákoty se o mě pokoušely. Ale říkal jsem si, Hanák, dokázal jsi to, fotí si tě, jsi hvězda! A veřejný majetek. Pak přišla Bára a já jí to užasle vyprávěl. A praktická Bára povídá: „A copak ty nemáš mobil? Proč jsi si ji nevyfotil taky?“ Pohotová Bára. Takže slušnost je někdy trochu nešťastná vlastnost. Určitě to znáte, člověku dojde až doma, jak se měl v určité situaci správně zachovat. Pud sebezáchovy taky někdy varuje před přílišnou slušností. Na úkor vlastního zdraví. Já jsem velmi slušný i z toho důvodu, že únava posledních dnů byla strašná, někdo by řekl, zavolej těm skautům a řekni: Kašlu na to. Ale jsem rád, že jsem tady. Jsem prostě tak vychovaný a nejsem zrovna rád. Jste mladá nastupující generace, ale my byli moudřejší, my jsme to pro vás tady všechno připravili. Mám dcery 23 a 21 let a s velkou libostí sleduju, že říkají věci na rovinu a po pravdě. Nechci se vymlouvat na komouše, ale my byli zvyklí kličkovat, říkat věci tak, aby z toho nebyl průser, konflikt. Často říkám dceři svůj moudrý názor na něco a ona řekne: „Já si nemyslím, že to tak je.“ Proč nezvolí diplomatičtější verzi? Třeba: „Budu o tom přemýšlet, tati.“ Ani ji nenapadne, že by to mělo být riskantní, což je samozřejmě výhoda, člověk si nepřipadá jako idiot a věci jsou vyřízené rychleji. To jsou věci řečené na rovinu.

Václav Marhoul, režisér, dělal dlouho producenta, a ten má vlastnost, kterou jsme mu všichni do jednoho záviděli. Věci neodkládal a říkal je na rovinu. Někdo za ním přiběhl a říkal: „Hele, je to blbý, ta holka to nechce hrát, že ten kostým jí dělá velké zadek.“ „Tak já jdu za ní a zkusím se s ní domluvit.“ Nebo když se to týká nepříjemného hovoru, moje žena řekne: „Já mu zavolám zejtra, teď už je půl šestý, to je blbý mu volat v půl šestý.“ A já říkám: „Proč by to bylo blbý mu volat v půl šestý? Zavolej mu, bude se ti líp usínat.“ „Ne, já mu zavolám ráno.“ Zatímco Marhoul vzal telefon a povídá: „Haló, prej jste nespokojená s kostýmem, tak co s tím uděláme?“. Za chvilku je to vyřešené, tak či onak, ale je jasno, stůl čistý.

Jsmo u šestky: Skaut je ochránce přírody a cenných výtvorů lidských. Tak jsme u té přírody.

Jsem ochránce přírody, ačkoli jsem nekandidoval za jednu stranu, která to má v programu jako hlavní cíl. Nevím o přírodě pohříchu mnoho, to ví všechno moje žena. Ochrana se dá realizovat v obci, Křivoklátsko je CHKO, tam je to celkem samozřejmé. Ale já jsem extrémista úchylkář, věřte nebo ne, že když třeba letí v noci proti reflektorům mého jedoucího vozu malá mūrka, přibrzdím a v případě motýla nebo vážky jsem na vážkách, jestli nestrhnout volant. Skutečně je to

už úchylna, jsem alergický na lidský pokrok, kterého civilizace dosáhla během posledních 40 let, zdá se mi, že příroda je v tom nevinně. Utěšuje mě, že chystá odplatu. Uklidňuje mě, když se zatáhne obloha a já nevím, co se tam chystá. Všichni zbaběle prchají do nějakých úkrytů ze sádkartonu a děsí se, že by došlo k výpadku proudu. Hned by přijela kamera TV Nova a snímala by je: „Už dvě hodiny jsme bez proudu, je to strašné, apokalypsa, civilizace ohrožena! Musíme si topit v kamnech!“ Jo, je to nevyrovnané, ta zbabělost lidstva, které se obrnilo ploty a baráky, kde jsou věci, kterým sami nerozumí. Ta kočka byla blbá, když mi vlítla pod kola. Takové povýšené chování považuju za strašný hendikep.

Možná jsem extrémní, nevím, v čem se to projevuje. Lecjaký keř u cesty je mi často milejší než leckdo. Osypávám se a dochází k agresivitě, když žena řekne: Nemohl by ses cestou z divadla stavit na Zličíně? Tam je lékárna. Já tam jedu a u pultu je ženská, která zřejmě prodělala všechny možné transplantace ve snaze zůstat mladou, přesto bylo jasné, že je jí nějakých 70. Vybírala si nějaké pleťové přípravky, který by jí udržely pH na ideální hladině. Za ní stála ženská s plačícím dítětem a čekala. A teď mi to odpusťte, ale říkal jsem si: K čemu je tahle bytost, co tady stojí? Kvůli komu se udržuje, komu dělá radost? Jaký je její přínos k životu na planetě? Nulový. Samozřejmě můžete namítnout, že to je něčí maminka. Upřímnou soustrast teda. Pardon, teď mluvím jako dobytek, ale to je mi skutečně milejší, jak jsem říkal, nějaký zaprášený keř u cesty, který má smysl. Poskytuje stín, dává hmyzu napít, koze nažrat a ve správný čas zajde zcela přirozenou cestou. Na rozdíl od té babice. Nepřejte si, abych byl zvolen.

V souvislosti s tím – kdy jsi naposled rozdělával oheň?

Nebylo to třením dřívěk, ale bylo to rozvinutím 220V kabelu. Klacíky byly vlhké, ani Pepo je nedokázalo zažehnout. Tak jsem překvapil svou ženu, jaký jsem číman a mám horkovzdušnou pistoli na opalování laků.

Ale bylš připraven.

Ano, byl jsem připraven, a ten fajrák, dokud pistole běžela, tak byl výborný. Jó, tak se rozdělává oheň v roce 2012.

Pojďme dál, čeká nás opravdová perla: Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.

Tak postupně. Rodičů jsem poslušný určitě nějakou dobu byl. Skončilo to v období, kdy na mě máma šla s vařečkou, bylo mi asi 14 a půl. Šla a říkala: „Já jsem ti už kolikrát říkala, že tohle to...“ a napřahova-

la se, ale v tu chvíli její ruku zachytil o rok a půl starší bratr a řekl: „Brácha, drž ji.“ Mámu miluji, ale ona, chudák, dělá, že si na tohle nevzpomíná. Jenom takhle držela tu vařečku, my ji s bráchou zcela bez problému drželi a ona se kroutila. Tam někde skončila poslušnost. Ale oddanost a odpovědnost tam samozřejmě je.

Četl jsem nějaký citát, už si nepamatuju od koho. Člověk se stává tím, na co hledí. Je to tedy otázka vzorů? Třeba ten Hanák je vidět často a všude. Cítíš ve vtahu k tomuto nějakou odpovědnost?

Asi bych měl, snažím se. Myslel jsi to, jestli cítím odpovědnost, že jsem viditelný a mohl bych se stát pro někoho určitým vodítkem a vzorem? Samozřejmě se můžu stát i odstrašujícím příkladem a tím negativním vzorem. To je nejjednodušší řešení. Když půjdu do soutěže, budu za debila a mnozí si řeknou, tak takhle ne, musím udělat všechno pro to, abych nedopadl jako Hanák. Já se živím moderováním. Dlouho jsem to považoval za ponižující a snažil jsem se to tajit. Pokud to člověk dělá dobře, dostává nabídky, vydělává dost peněz a může si vybírat. Když se na mě obrátí BMW, jestli bych jim nemoderoval večer, říkám si: BMW, tenhle vůz je absolutní špička. Můžu mít něco proti konzumu, mít nějaké zábrany, ale zároveň vím, že ty peníze, které vydělám, půjdou částečně na charitu, část využiju a pak, to jsem ještě nezmiňoval – v Nižboru bylo k likvidaci určené staré nádraží z roku 1883, tak jsem ho od Českých drah koupil a zachraňuju ho. Vlastně už je zachráněné, takže ho tak nějak financuju. Ale abych se vrátil k tomu, být vzorem. Obrátila se na mě třeba firma, která tady podniká ve výherních automatech, strašní boháči. To znamená, že si můžu říct o dvojnásobný honorář. Ale pak, a v tom bych skoro cítil ozvěny skautingu, jsem si říkal: Do prčic, vždyť ti to vadí, byl jsi v léčebně, kde byli gambleři společně s alkoholiky, to přece nechceš. Dělat jim zábavu, když víš, co jsou zač? Takže jsem jim se strašlivou úlevou zavolal a řekl: Nezlobte se, ty peníze oželím a najděte si někoho jiného. Tím bych mohl argumentovat, že nejsem tak hrozný vzor.

Podobná je soutěž Školačka roku, taková Miss 6. třída. Vždycky je na to nějaký sponzor, je to takové celé uleptané. A jestli bych si nešel sednout do poroty. To nepřichází v úvahu, to jsou kluzké věci. Samozřejmě bych nešel prezentovat, že samopal S50 je nejlepší zbraň a dokáže pokosit 60 lidí za minutu. Jsou určité hranice. To mohu považovat za relativní úspěch.

Nedáš se koupit.

Připravujte si dotazy, kterými mě usvědčíte.

Skaut je veselé myslí.

No, to je teda sakra těžký. Jak jsem vám tu říkal o mém skepticismu.

Lidé o tobě říkají, že jsi bavič.

Jsem bavič, to je moje živobytí. Koneckonců není mým cílem, abyste tady všichni usnuli.

Do jaké míry je ta zábava součástí tebe samotného a do jaké je to na zadání?

To jsou taková ta moudra jako: Dělat legraci je ta nejtěžší věc na světě. A podobné kecy. Lidi se rádi smějí, když se nesmějí, mají pocit, že jejich život nestojí za nic. Po dlouhé době jsme byli v divadle, na současném britském dramatu.. Takové to drsné drama, kde se mluví vulgárně, neberou se servítky, je to velmi otevřené. Lidé se pořád smáli, když se řeklo „prdel“. Jiří Schmitzer zpíval: Prdel, prdel, prdel! Jako zoufalství z toho, co lidé chtějí slyšet. Petr Novotný, ten bavič, se v rozhovoru vyznává, že jeho vzory jsou Monty Python, a že když se cítí mizerně, čte Schopenhauera. Člověk ho vidí v telce a říká si, čemu má věřit. Mám rád ironii, parodii, ale aby lidi netápali, musí tam televize dát smajlíka, rozsvítit se červené světlo – smích.

V profesi se pohybuješ dlouhou dobu. Máš pocit, že se toto prostředí kultivuje, nebo se to naopak zhoršuje?

Sleduji, co dostává nějaké významné ceny, co je třeba na kanálech HBO. Samozřejmě známe Červeného trpaslíka nebo právě Monty Pythona. Fantastický humor, člověk se směje nahlas, je to na mistrovské úrovni. Ale u nás jsem ze show Na stojáka vycouval, i proto, že to začalo být samoučelně vulgární. Tím nemyslím Matonohův dopis komunistické straně, ten byl na místě, byl ještě měkký. Ale je to skličující. Někdo mě před časem přemluvil a já, měkejš, slušně vychovaný, řekl: Tak jo, budu mít talk show. Chtělo se tam po mně, aby byla pořád legrace a že tam přimíchají smích. Přišla modelka a dramaturg mi říká: „Transplantáty, implantáty, máš to tady podtržené.“ A potom: „Ty ses neptal na ty implantáty, do prdele, musíš jít po těch implantátech.“ Už jsem byl úplně vyklepaný, že jsem to zase schytlal, protože jsem na hosta netlačil: „Pojďme si popovídat třeba o těch tvých implantátech.“

Skvělý je Svěrák, udělal Járu Cimrmana, který si udržuje vynikající kvalitu. Znáte Milana Lasicu? Je považován za „múdrého člověka, který sem tam utrousí dajaké to múdro“. Kultivovaný člověk, což ho taky musí štvát, stejně jako Svěráka, když mu lidi říkají: „Pane Svěráku, mohl byste říct nějakou veselou historku, vy máte ten vlídný

humor.“ Tak Milan Lasica napsal sloupek, jak si koupil u Čičana boty, zrovna když byla sněhová břečka. Ostrý sloupek napsaný i s pomocí sprostých, ale naprosto účelných slov.

I já jsem psal dva a půl roku sloupky pro Lidové noviny, týden co týden. Poslední se jmenoval „Milí čtenáři, adieu.“ Tam jsem dokonce ve verších zformuloval všechno. Vůbec jsme tady nemuseli sedět, stačilo to přečíst. Tam se mi to, musím říct neskromně, povedlo. Hlavně, ať je to k smíchu, i když brzo zmizí v tichu, protože není moc věcí, kterým by se měl člověk smát.

Pojďme přeskočit k něčemu přízemnějším.

Ticho, ticho plné přemýšlení o slovech Tomáše Hanáka.

Devátý zákon je: Skaut je hospodárný.

„Tomáši, proč nezhasínáš?“ Hanák obchází domkem a zhasíná. Hanák kupuje sušák a instaluje tento na zahradu, aby neběžela sušička. Hanák okrajuje ze syra plesnivý kraj a hned ho konzumuje. Hanák je totiž tak vychovaný. Na vesnici, jeho máma se naklání dozadu do ledničky, vytahuje zavařovačku s prapodivným obsahem, noří do zavařovačky lžičku a volá: „Tomíku, pojď zkusit, pojď ochutnat, jestli to už není zkažený.“ Tak to je, to psal sám život.

Děda měl soukromě hospodářství, opravdu se muselo zhasínat, což mělo výhodu, že večer byla tma a hrálo rádio. Muselo se zhasínat a jídlo dojídat. Co zbylo, se dalo dohromady a zvažilo se, co by to mohlo vytvořit za kombinaci. Nevím, jestli jste někdy jedli chlebovou polévku, kmínovou polévku. Dochází u mě k výtoku slin, když si na to vzpomenu.

Nevím, jestli to je hospodárné, ale teprve teď vám bude Hanák sympatický. Myslím, že do nejdelší smrti si nekoupím auto za 700 000, to je pro mě nepředstavitelné. Říkal jsem ženě: Hele prodám auto a koupím si nějaké malé. Hledal jsem auta do 50 000 a najednou se tam objevil Opel Corsa, rok výroby 1993. Koupil jsem za 38 000 korun vůz, který měl najeto 12 000 km, přičemž čalounění vozu bylo ještě v igelitu. Když jsem havaroval v mlhách v křivoklátských lesích, oprava celého předku stála 8 500. Auto je, jak se říká „švihadlo“, protože má ručně stahovací okýnka, má tzv. „laso“, což je ručně otvírané střešní okno, žádný airbag, posilovač, ale jede za 5 litrů. A klidně ho můžu nechat otevřené, zloděje už nezajímá. Mám ho dva roky a nemám sebemenší starost. Říkal jsem si, jestli si dokážu ještě po dvaceti letech, před kterými jsem jezdil ve škodě 100 nebo v trabantu, zvyknout, že se okýnko otvírá ručně. Po těch 20 letech že se vrátím ve vývoji zpět? Ale skutečně jsem si zjednodušil život.

Ono to s tím „hospodárným“ souvisí.

O tom jsem psal taky sloupky. Otevřel jsem si nějaké vánoční balení tictacu, speciální krabičku, kde byl každý tictac ručně zabalený. Fakt, každý extra zabalený s nápisem Merry Christmas. Výrobce byl z Itálie. Takže kamion vezl ty speciálně zabalený tictacy do Čech. To nemá cenu kupovat, takovou hovadinu nebudu podporovat.

Pojďme k desátému bodu, čímž ukončíme debatování o skautských zákonech a hodnotách. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutečích.

No, to shrnuje těch předchozích devět.

Jak bys to shrnul? Máš pocit, že bys ještě stále mohl být skautem?

Nedělám si iluze, že co skaut, to bytost křišťálově průzračná, zahalená do aureoly jako svátost. A myslím, že bych mohl být skautem, protože myslím, že nejsem člověk špatné vůle. Jsem v zásadě dobré vůle, pan dobrovolný. Mám samozřejmě na hrbu věci, který byly v naprostém rozporu s některým tím zákonem, ale to je dost možné, že v 55 to budete mít taky. Člověk není vždycky tak pevný, aby se rozhodl správně. Možnost volby je pekelná, a to zažijete sami. Například lojalita k firmě. Až budete mít, nedej pánbůh, hypotéku, šéf udělá nějaké gesto nebo po vás bude chtít něco v rozporu se skautskými zákony – to nemyslím škodolibě –, jsem zvědavý, jak se zachováte. Jestli řeknete: Na tomhle já se podílet nebudu. A budete přitom vědět, že hypotéka 12 000 měsíčně nepočká.

Pokud si chcete udržet jakžtakž čisté svědomí, vyvarujte se těchhle věcí. Stanovte si svoje limity, buďte rozumní. Opravdu musíte mít všechno hned? Je důležité, aby dětem ve věku, kdy jsou schopné to zaregistrovat, někdo řekl: Uvážete se a budete opravdu trpět, budete dvacet let něco splácet, polezete svému šéfovi do zadku a všechny vaše ideály vezmou za své.

Nevzpomínám si, že by ministerstvo školství na tohle myslelo a děti varovalo. Ach jo, školství. Já jsem taky zorganizoval projekci filmů pro gymnazisty.

Otázka z publika: Měl jsi nějakou přezdívkou, a pokud ne, jakou by sis vybral dneska?

Ježíšmarja, člověče, já jsem neměl. V divadle byl Macháček Skunk a já asi Tchoř. Tenkrát jsem byl nějaký hlodavec, Sysel nebo Vydra. Nemáte tady někdo internet? Já si opravdu nevzpomínám, mlha. Mlha by se mi líbilo. Přišel Mlha. Jakou máš ty?

Z publika: Já mám Flek.

Flek? To je dobrý, Fleku, tady Mlha. Asi to začnu používat. Ne, zptejte se, jestli vás zajímá něco ze showbyznysu nebo cokoliv.

Otázka z publika: Mě by zajímaly ty filmy, které jsi pouštěl studentům.

Dcera byla v takovém ošemetném věku, tak jsem jí pouštěl dva filmy. Jeden byl Rekviem za sen, který asi znáte, když tak si ho vyhledejte. A pro gympl v Berouně jsem zařídil jeho promítání v kině. A ten druhý film je Trainspotting. Ty filmy jsou úplná špička, námětem i zpracováním, zcela jasně odsuzují drogy jako cestu do pekel. Co se týče filmů, je to moje vášeň. O to horší je, když člověk hraje ve filmu, který už po přečtení scénáře...

Žasnu, jak často se u nás odsuzují američtí hollywoodští filmaři. Musím se jich zastat. Dokonce jsem mluvil s lidmi, kteří měli čest pracovat s americkými scénáristy. Měli oči zabodnuté do papíru a neodtrhli se od něj. Totálně soustředění, posedlí. Dohodnou si výbornou smlouvu, vybojují podmínky, aby měli tolik a tolik, samozřejmě co nejvíc – ale pak odvedou dokonalou, profesionální, odpovědnou práci. Tady je to takový šlendrián. Kdyby vám dělali filmaři střechu, tak vám do baráku teče. Odfláknuté herecké role, točené s cynismem, ospalý kameraman. Všichni vědí, že to kasaštyk nebude, tak hlavně, aby nedošly peníze a bylo na honoráře. Mám rád poctivé filmy. Na tom nádraží, co jsem zachránil, se samozřejmě budou promítat filmy, které nejsou odfláknuté, anebo filmy, které jsou tak strašně odfláknuté, že už začínají být masochistickou pochoutkou.

Otázka z publika: Říkal jsi, že jsi odmítal účast na spoustě akcí, co tě přimělo přijít sem?

Občas hraju a pracuju se studenty FAMU. Člověk, který se pohybuje mezi svými vrstevníky, se pohybuje mezi lidmi značně obroušenými životem. Jsou to reptalové a stěžovatelé: „Ále, prosím tě, 10 dkg salámu, to už není, co bejvalo 20 dkg salátu za našich mladejch let.“ Pořád se mele to samé. Takže člověk v tom vidí naději, že bude mluvit s lidmi, kteří si ještě říkají, že stojí za to žít, mají ideály, chtějí dělat věci správně, pořádně. Potom také samozřejmě z respektu ke skautu a junáctví. Navíc jsem romantik, a tady zněla hudba. Dělán si z toho legraci, ale texty Wabiho Daňka skutečně znám nazpaměť. Děti toho mají skutečně někdy plné zuby, když říkám: Hele, hele, slunce se kloní k západu, půjdeme si najít nějaké hezké místo, aby nám to neuteklo. Jsou to výjimečné chvíle, nechci ráno propásnout, když slunce vychází.

Dám si budík na 4:00 a jdu se na to s úžasem dívat. Považuju za strašně důležité, že ve skautu nastanou situace, kdy se potvrdí to, že když se člověk překoná, bude odměněn. Když člověk v sobotu ráno vyrazí a stráví deštivé dopoledne, tak v poledne se to roztrhá a pak je záviděníhodný den. To opravdu funguje.

Vždyť to přece víte sami, když se překonáte nebo uděláte dobrý skutek, který vám i třeba trochu uškodí finančně, změní vám plat, vaše plány, něco kvůli tomu nestihnete. Ale ono někdy to, že nestihnete vlak, který jste chtěli, a pojedete jiným, zastávkovým, budete čekat na přestupní stanici a tam to bude skvělý, neřkuli tam třeba potkáte člověka, do kterého se zamilujete na celý život.

Já teď nevím, jestli sis nemyslel, že budeme hrát Wabiho Daňka.

Ne, já jsem se bál, abychom nehráli foukanou. To je taková společenská hra, kterou jsme hráli. Znáte foukanou? To se takhle zmačká papírek a dvě družstva se přefukují. Je to adrenalinový asi 20 vteřin.

Otázka z publika: Bavili jsme se o filmech, tak ještě k seriálům. České seriály mi přijdou strašně blbé, postavené na překroucených pohledech na svět, chvále malosti. Když si pustím ty britské nebo americké, tak i když jsou lidi obecně stejně neschopní, ve výsledku se tam chovají jinak. Vidím to tak jenom já?

Mám za sebou taky nějaké seriály, teď jsem měl hrát v Obchodáku, ale nedalo se to číst, takže tam mě neuvídníte. Syn mě poplácal po ramenou a řekl: „To je dobře, tati, že nemusím odcházet z domova.“ Český rybníček je malý, jsou to všechno známí nebo kamarádi. V seriálu Život je ples jsem kvůli Petru Slavíkovi, kamarádovi, co to točil, slíbil dvoudenní roli. Jenomže oni ji rozstříhali do čtyř jiných. Měl jsem umřít první den, ale rozstříhali to do čtyř dnů. S hrůzou jsem zjistil, že tam mám větu: „Luna zvedne-li světlo.“ Anebo doprovázím svou dávnou lásku k brance. Zastavíme se a: „Víš, počkej, chci ti něco říct.“ A bylo tam napsáno: „Víš, nikdy jsem tě nepřestal milovat.“ To fakt nejde říct, to prostě nemůžu. Takže jsme se dohodli s režisérem, že to nebudu muset říkat.

Ptala jste se na to, jak to, že je tak blbé. Protože to píšou lidi, kteří nemají životní zkušenost. Dvě mladé holky, třeba šikovné, ale je jim třeba 21. Co může holka v 21 vědět? Forman, Passer nebo Papoušek, ti už měli něco za sebou, živil se, ať už brigádně nebo pracovali v továrně. Věděli, zač je toho loket. Tohle to jsou umělé výpotky, neřkuli kostry, které zakoupí pro film základní zápletku a oplácá se to českými dialogy. Vrtá mi hlavou, proč se na to někdo dívá. Snad pro-

to, aby se ujistili, že to bude tak blbé až do konce? Ale má to i svou uhrančivost, člověk na to kouká a říká si: „Hele, mně se to asi jen zdá, to bude halucinace. A bez drogi!“ Tady se ročně natočí kolem třiceti filmů, a těch k něčemu je tak šest. Ale i na ten zbytečný zbytek se v televizi spousta lidí kouká, místo aby si četli, šli ven.

Máte doma televizi?

Máme, ale je velmi hlídaná, kouká se jen na vybrané filmy. Když bylo Tomasovi šest sedm let, říkal jsem si, není možné, aby se mu první léta života vrývalo do mysli to jalové kecání z televize. To nedopustím. Kdysi, za bolševika, jako pubertáci a pak i se Sklepem, jsme nakoupili alkohol a se zrudnou rozkoší jsme čuměli třeba na seriál Plechová kavalérie, něco nestvůrného, abychom si z toho pak mohli dělat v divadle legraci. To bylo studijní.

Otázka z publika: Televizi jsem neviděla tři roky, nevím, jestli to není dojem, který si do toho zpětně vkládám. Přejde mi děsivé, na co se dívá většina země.

Musíte se na to dívat optimisticky. Mně se to taky zdá děsivé. Mně se to zdá jako jeden z důvodů k oprávněnosti konce světa. Vážně. Zkuste se podívat na Youtube na heslo Skvostná oslava narodenin. Přenesete se do městečka Humenné na Slovensku, kde kameraman videoštúdia Humenné natočil oslavu narodenin. To je apokalypsa. Zánik civilizace. V reakcích je na to napsáno, že to je video, které by se mělo dávat marťanům, až se budou blížit k planetě Zemi, ať nepřistávají, protože tady je všechno špatně. Je to oslava šedesátin nějakého chlapa. Alkohol teče, sádlo na talíři a nakonec tam přijede zazpívat Michal David. Peklo na zemi.

Otázka z publika: Strašně moc lidí se v dnešní době neumí vyjadřovat. „Jakoby, když tak, tak nějak jakoby“. Jak to řeší režie?

Jsou lidi, kteří jsou vybraní a vyjadřovat se umí. Kdybych si pustil záznam tohoto, tak tam těch berliček typu „jako“ jsou hromady.

Ale třeba jak znám Marcelu Augustovou, ačkoli se provinila kolaborací s komunistickým režimem, no, konkrétně tím, že vystupovala v televizní pionýrské Vlaštovce – a někdo to na ni furt vytahuje, to je k uzoufání, tak katedra fonetiky Univerzity Karlovy dělala testy, kdo se nejpřesněji vyjadřuje a vyhrála to s jasným předstihem právě Marcela, která když mluví spatra, její věta má vývoj, intonaci a skončí v teče, úplně dokonale. A ještě se k tomu adekvátně tváří. Když se podíváte na předpověď počasí a Alenu Zárýbnickou, na tu kadenci

a k tomu, že je ještě přívětivá, jsou to zázraky a fantastické věci, nikdo se nenudí. Byl jsem v pořadu Krásný ztráty s Tomášem Halíkem, který přednáší, píše. Je v zajetí slova, zvyklý veřejně vystupovat, takže jsem si tam připadal opravdu jako dement. Mluvil jsem o mladé generaci a říkal: „...když vona má myslím někdy jako takovej ten pocit, že možná někdy...“ A pan Halík jen řekl: „...tíseň...“ Dostal jsem za vyučenou. Samozřejmě, že nás to divadlo naučilo, jak psát texty, jak se to má rýmovat, nebo i psaní sloupků. Čeština je skvělá a o to víc bolí, když takhle hodně trpí. Ale není to zas tak strašné.

Otázka z publika: Protestsong „Komu vadí“ se stal naší oblíbenou táborovou písní. Zajímalo by mě, jak vznikl, jestli opravdu zazněl na Festivalu politické písně, anebo jestli je to jenom fikce.

Děkuji. Ve Sklepě jsme si, stranou pozornosti bolševika, mohli víceméně dělat, co jsme chtěli. Televize byla zahlcená festivaly politické písně, a protože mě baví psát, tak jsem si v jejich duchu psal texty, jen byly mírně posunuté do ironie a parodie. Například jsem zaregistroval zpěváka jménem Pavel Novák, učitel tělocviku z Přerova, dej mu pámbu lehké spočinutí, který si přetextoval jednu sovětskou píseň – kousek vám zazpívám, ale pozor, budu křičet: „Ooooo móda, láká a bodá, i do pohádky se ráda schová a Zlatovláska je platinová, platinováááá! Móda, vaří se jak polévka v míse, láska naštěstí nemění se a to je náramně fajn“, – to mě obcházely mráčky, něco tak neuvěřitelného.

Takže, když jsem ji slyšel, napsal jsem píseň „Sokolovo“ a tvrdil, že se zúčastnila soutěže Čadca s rudou ružou. Leckdo to vzal vážně, tenkrát nebyly smajlíky. „Malý kluk s černou hřívou v písku hrál si, zrněk pár jen třpytivých nasypal si“, no, když jsem to psal, napůl jsem se bavil, napůl měl chuť zvracet. Ale víc mě bavilo, když jsem byl jedním obrázkovým magazínem poprvé vyhlášen nejcharizmatičtější mužem, doufám, že to tady, sakra, všichni víte?! Když mi volali a ptali se, zda už to vím, spustil jsem nadšeně: „Vím! Je to neuvěřitelné, hned jsem to volal mojí mámě a ta říkala: Tak jsi to dokázal, ty můj kloučku, my jsme ti všichni strašně věřili.“ A oni, že by chtěli rozhovor do jejich magazínu. Řekl jsem, že jo, ale že si ho napíšu sám, sám se sebou. No a tam se mi podařilo opravdu mistrně balancovat na hranici uvěřitelnosti. Napsal jsem si tam, že v erotických filmech hraju proto, protože krása se nemá skrývat. Když je něco hezkého, tak proč nespravit někomu náladu tím, že se bude moci v televizi nebo videu podívat na hezkého chlapa. Potom, že se tam zamýšlím i nad těma hlubšími věcmi, že jsem byl s Markétou Hrubéšovou v Tibetu a tibetští mniši nás pustili do kláštera a podobné blbosti. Že jsem si nechal do

předního zubu vsadit diamant v hodnotě nového džípu. Že to bolelo a hodně to krvácí, jak to drhne o rty, ale že krása prostě musí bolet.

Pak se to objevilo v trafikách a já volal mámě: „Mami, možná bys měla na pár dní odcestovat, protože tě budou známi hladit po hlavě a říkat: Hanko, Hanko, ten Tomík.“ Naprostá většina, i nějací lidé z okruhu Sklepa, to vzali vážně. Třeba soused hrabal trávu: „Pane Hanák, to opravdu točíte erotické filmy...?“ A já: „Jo, jo, jo...“ Šel jsem do krámu u nás v Nižboru a pokladní: „Rohlíků deset?“ A přitom merčí, jestli se mi ten dýmant zatřpytí v mordě.

Taky rád roztrubuju, že jsem si nechal vybělit řitní otvor. Jestli myslíte, že už ten humor přeháním, tak si najděte www.analbleaching.com a zjistíte, že se to dá dneska udělat i ambulantně. Budete mít tu ohromnou výhodu, že na pláži se můžete pěkně doširoka rozcapit a všem se bude vaše řiť líbit. Třeba tohle považuji za civilizační mezníky, společně s tím videem Skvostná oslava narozenin. Vybělením řitního otvoru máme našlápnuto ke konečnému triumfu člověka.

Myslím, že to na závěr dává smysl.

Je to hodně optimistické.

Osobnostem, se kterými si povídáme, pokládáme na závěr ještě otázku související s oslavou sta let skautingu v Čechách. Co bys skautům popřál na dalších deset let?

Z praktického hlediska bych vám popřál vynalézavost, abyste dokázali konkurovat lákadlům, která poskytuje technika, počítače. Abyste zůstali v jakési pozitivní opozici, ukázali, že jde žít i jinak. Že nejít s hlavním proudem je důvod k určité hrdosti. Hlavní proud si definujte, jak chcete, ale rozhodně si myslím, že skauting nabízí machrovinu, pýchu na to, že já to mám jinak. Adios.

Moc děkujeme, že jsi přišel.

Á, rozkoš starého muže. Díky, mohlo to být delší.